

Vnímanie konceptu platieb za „vodné“ ekosystémové služby lesa na Slovensku: čiastkové výsledky medzinárodného prieskumu

Báliková K., Sarvašová Z., Šálka J., Korená Hillayová M., Dobšinská Z., Štěrbová M.

Úvod do problematiky

- Koncept PES ponúka finančné stimuly jednotlivcom alebo komunitám, aby dobrovoľne prijali správanie, ktoré nie je právne záväzné a ktoré zlepšujú poskytovanie dobre definovaných a kvantifikovateľných ekosystémových služieb, ktoré by inak bolo ekonomicky nevýhodné poskytnúť.
- Problematika riešená v rámci projektu COST CA15206 Payments for Ecosystem Services (Forest for Water) „PESFOR“
- A v rámci projektov APVV:
 - APVV 15-0715 IMPEVALES
 - APVV-17-0232 TestPESLes

Materiál a metódy

Cieľ štúdie: porovnať názory zainteresovaných strán na PES schémy vo vybraných európskych krajinách.

Dotazníkový prieskum: 15 otázok v 4 tematických sekciách.

- Sekcia 1. Všeobecné informácie o respondentovi.
- Sekcia 2. Vnímanie vzťahu medzi lesmi a vodou.
- Sekcia 3. Platby za vodné ekosystémové služby lesov („vodné“ PES).
- Sekcia 4. Zapojenie rôznych aktérov do „vodných“ PES schém.

Výsledky štúdie

- Celkovo 142 respondentov z viac ako 20 krajín hlavne z východnej Európy a Mediteránskej oblasti.
- Respondenti boli rozdelení do 4 hlavných skupín:
 - a) „Buyers“ (kupujúci) 25 respondentov.
 - b) „Sellers“ (predávajúci) 28 respondentov.
 - c) „Inetrmediaries“ (sprostredkovatelia) 39 respondentov
 - d) „Knowledge providers“ (poskytovatelia vedomostí) 50 respondentov.

13 respondentov zo Slovenska

Čiastkové výsledky štúdie

Aká je úroveň dôležitosti lesov pri poskytovaní vybraných „vodných“ ESL?

Ovplyvňovanie kvantity podzemnej vody

Zásobovanie pitnou vodou

Schopnosť čistiť povrchovú vodu

61% Schopnosť znižovať rýchlosť vodného toku

72% Regulácia erózií

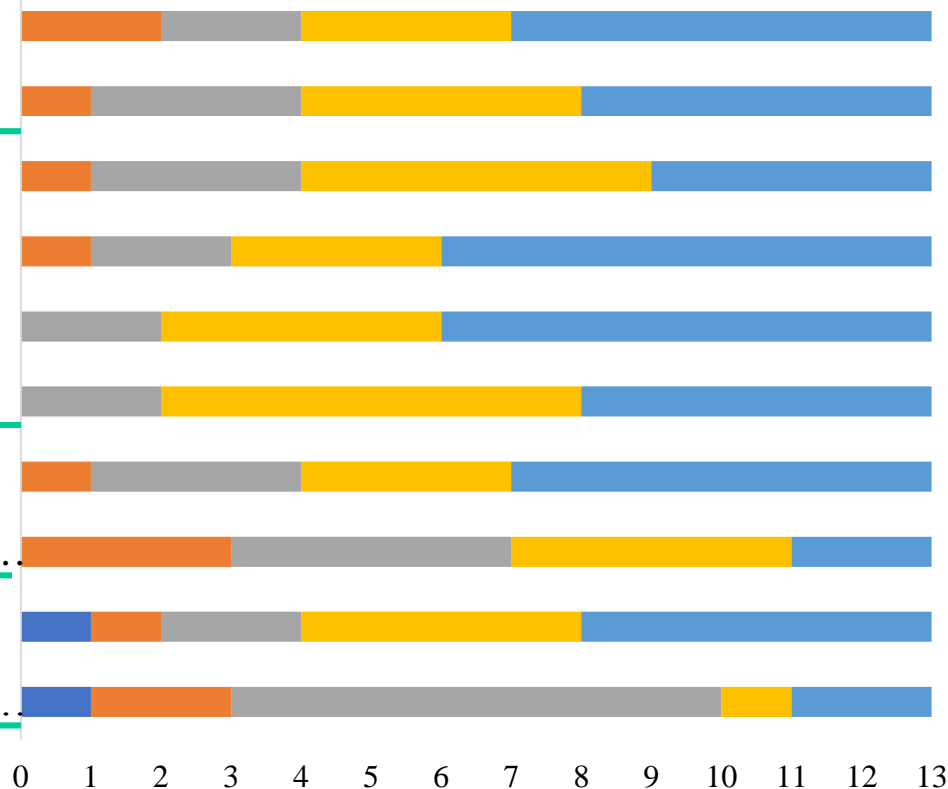
Znižovanie rizika povodní

Poskytovanie priestoru pre rôzne druhy živočíchov

Udržiavanie genetickej rozmanitosti vo vodnom..

Poskytovanie výhľadu a malebnej krajiny lesov

Poskytovanie vodných plôch pre rekreačné a..

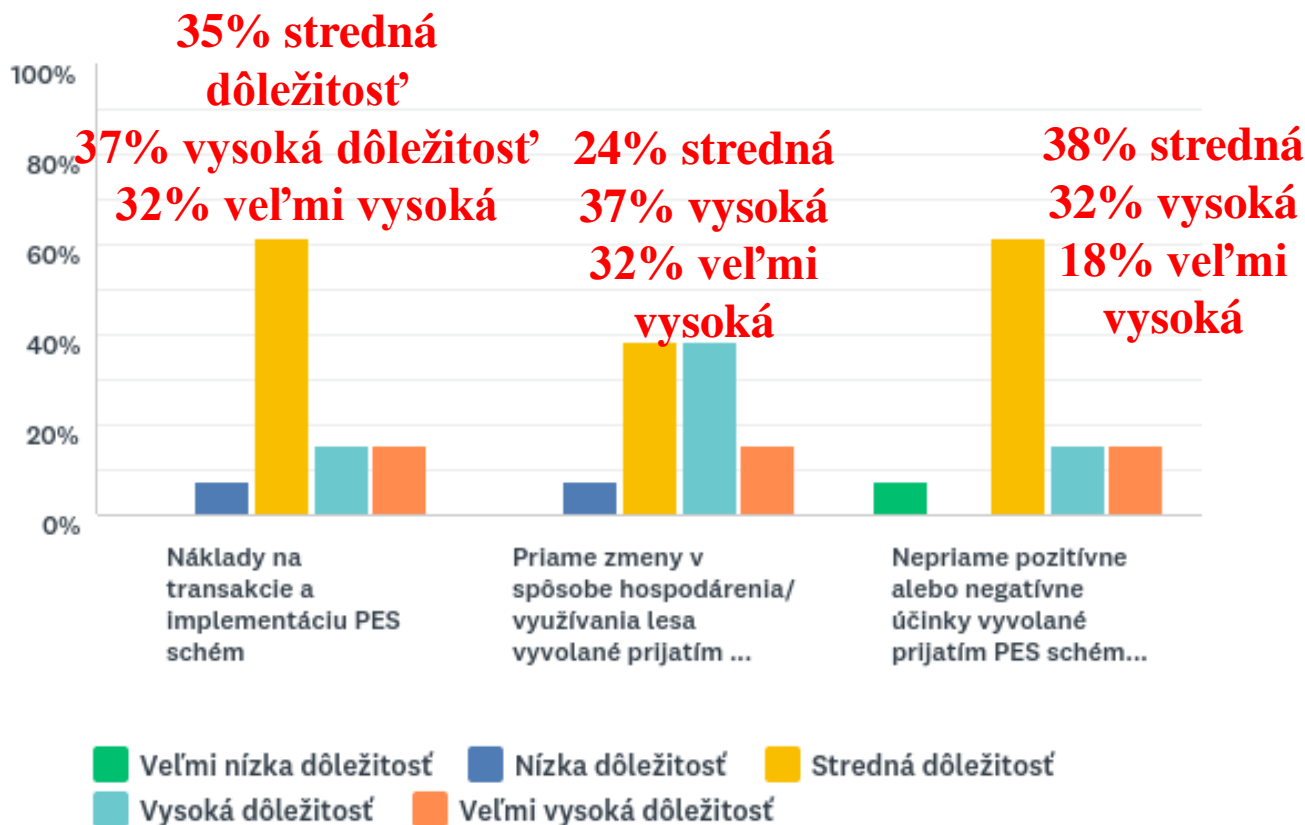

■ veľmi nízka dôležitosť ■ nízka dôležitosť ■ stredná dôležitosť ■ vysoká dôležitosť ■ veľmi vysoká dôležitosť

Čiastkové výsledky štúdie

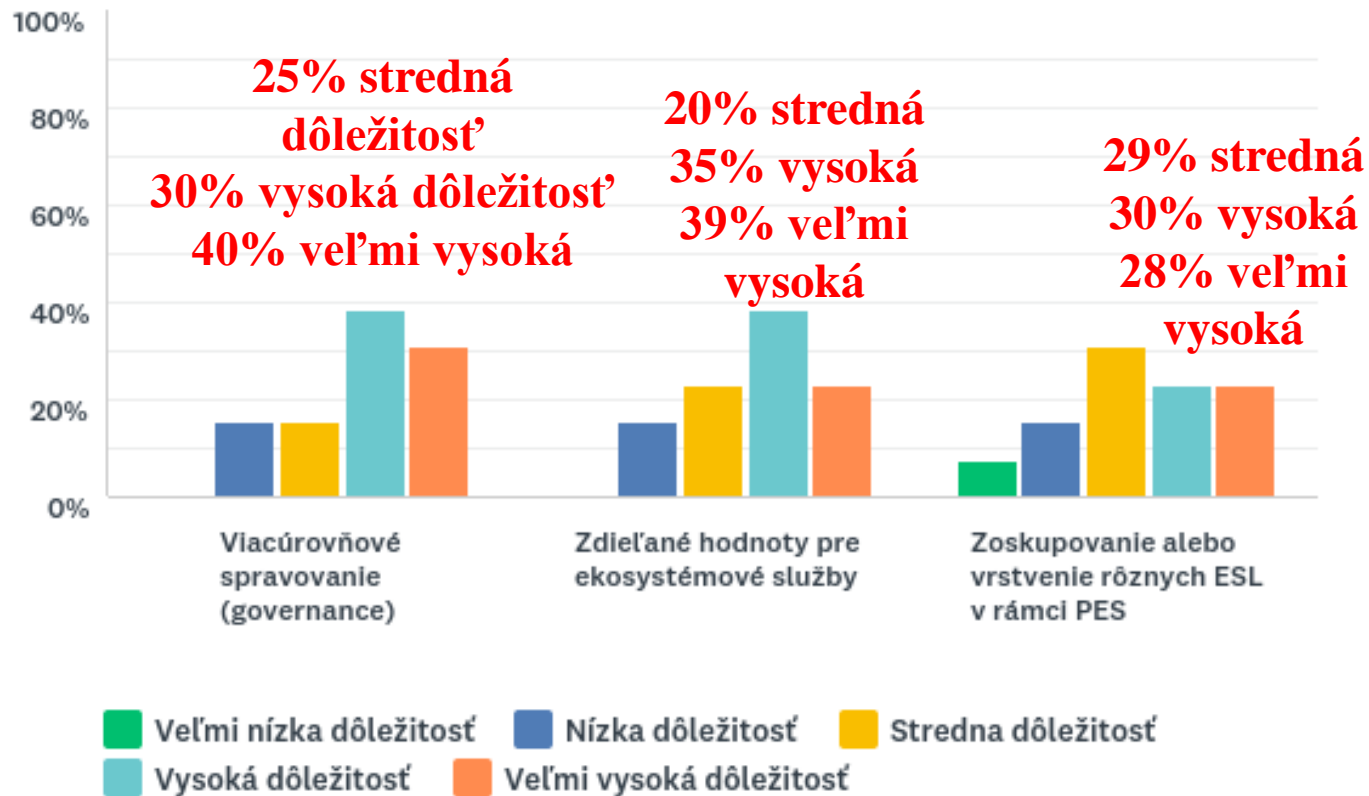
Úroveň dôležitosti vybraných faktorov environmentálnej účinnosti PES schém

Čiastkové výsledky štúdie

Úroveň dôležitosti vybraných implementačných aspektov

Čiastkové výsledky štúdie

Aká by mala byť úloha štátu v prípade "vodných" PES schém?

- Platby za "vodné" ESL by mali byť riadené bez zásahu štátnych orgánov
- Štátne orgány by mali byť na strane doytu
- Štátne orgány by mali dohliadať na implementáciu PES schém ako "regulátor"
- Verejné orgány by mali byť na strane dopytu aj na strane kontroly "regulátor"

Závery a odporúčania

Potenciálne „vodné“ PES schémy by mali byť zamerané na zabezpečovanie regulačných „vodných“ ESL.

Priame zmeny v spôsobe hospodárenia sú dôležitá z pohľadu dosahovania environmentálnych cieľov PES schém.

Najdôležitejším implementačným aspektom je viacúrovňové spravovanie.

Úloha štátu v PES schémach – mali by vystupovať na strane dopytu a implementáciu PES schém regulovať.

Ďakujeme za pozornosť

